

17. Потятиник Б. Патогенний текст / Б. Потятиник, М. Лозинський. — Л. : Місіонер, 1996. — 296 с.
18. Потятиник Б.В. Медіа: ключі до розуміння / Б.В. Потятиник. — Л. : ПАІС, 2004. — 312 с.
19. Потятиник Б.В. Шлях формування якісних медій в Україні: ЕЛІТАРНИЙ ЧИ ЕГАЛІТАРНИЙ? [Електронний ресурс] / Б.В. Потятиник. — Режим доступу: <http://www.mediakrytyka.info/drukovani/11>.
20. Фінклер Ю.Е. Чинники тиску влади на місцеву пресу [Електронний ресурс] / Ю.Е. Фінклер // Наукові записки Інституту журналістики КНУ ім. Тараса Шевченка. — Т. 15. — Режим доступу: <http://journalib.univ.kiev.ua>.
21. Цвик В. Телевізійна журналістика: Історія, теорія, практика : учеб. пособ. / В. Цвик. — М. : Аспект Пресс, 2004. — 384 с.
22. Цісак Войцех. Трансформація преси в Україні та Польщі в контексті суспільних змін (1989—1999) : монографія / Войцех Цісак. — К. : Центр вільної преси, 2000. — 219 с.
23. Шевчук С.В. Проблеми жанрового планування сучасних регіональних газет України / С.В. Шевчук // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: Філологічні науки. — Кам'янець-Подільський : Медобори—2006, 2011. — Вип. 25. — С. 110—114.

УДК 351.743 (477)

Хряпинський А.П., здобувач кафедри загально-правових дисциплін факультету права та масових комунікацій ХарНУВС

Система суб'єктів контрольно-наглядової діяльності у сфері містобудування: питання сьогодення

Виокремлено систему суб'єктів контрольно-наглядової діяльності у сфері містобудування та зазначено їх особливості. Досліджено основні повноваження суб'єктів контрольно-наглядової діяльності у сфері містобудування та запропоновано шляхи спрямовані на удосконалення зазначеної діяльності.

Ключові слова: система, суб'єкт, контрольно-наглядова діяльність, містобудування, містобудівна діяльність.

Выделена система субъектов контрольно-надзорной деятельности в сфере градостроительства и указано их особенности. Исследованы основные полномочия субъектов контрольно-надзорной деятельности в сфере градостроительства и предложены пути направлены на совершенствование указанной деятельности.

Ключевые слова: система, субъект, контрольно-надзорная деятельность, градостроительство, градостроительная деятельность.

Single out a system of control subjects oversight in planning and described their features. The basic subjects of the powers of control and supervision in the field of urban development and the ways aimed at improving this activity.

Key words: system, entity, control activities, urban development, urban development activities.

Постановка проблеми. Процес побудови в Україні демократичної, соціальної, правової держави, головним завданням якої є утвердження і забезпечення прав та свобод людини, безпосередньо пов'язаний із необхідністю вдосконалення механізму правового регулювання суспільних відносин, що потребує від держави застосування спеціальних заходів для підтримання нормального життя людей та функціонування державних інститутів. За таких умов важлива роль відводиться контрольно-наглядовій діяльності державних, а в деяких випадках і громадських органів. Функціонування

сучасного суспільства неможливо уявити без державного управління, ефективність якого забезпечується різноманітними заходами, серед яких важливе місце займають контрольно-наглядові [1, с. 8].

Отже, підтримуючи необхідність удосконалення законодавчого регулювання суспільних відносин, які виникають у процесі містобудівної діяльності, що забезпечило б подальший розвиток будівельної та суміжних галузей економіки, вважаємо, що зміна існуючого порядку регулювання в цій сфері має здійснюватися виважено та збалансовано, урахувати інтереси як забудовників, так і громадян, територіальних громад та держави, адже результати й наслідки будівельної діяльності мають безумовний вплив на життєдіяльність громадян, відповідної територіальної громади та суспільства в цілому.

Тому, спрощення дозвільних процедур у містобудівельній діяльності, передбачене Законом України «Про регулювання містобудівної діяльності», має відбуватися одночасно з посиленням контрольно-наглядової діяльності з боку держави та відповідних органів за будівництвом та підвищенням відповідальності всіх учасників процесу.

Аналіз останніх досліджень. На важливість проблеми, контрольно-наглядової діяльності суб'єктів публічної адміністрації, в умовах сьогодення звертали увагу вчені-адміністративисти, як В. Б. Авер'янов, О. Ф. Андрійко, О. М. Бандурка, Ю. П. Битяк, А. С. Васильєв, В. М. Гаращук, І. П. Голосніченко, О. В. Джафарова, В. К. Колпаков, А. Т. Комзюк, Н. Р. Нижник, О. І. Остапенко, М. М. Тищенко, Х. П. Ярмак та ін.

Враховуюче викладене, метою даної статті постає необхідним дослідити та виокремити систему суб'єктів контрольно-наглядової діяльності у сфері містобудування та запропонувати шляхи вдосконалення їх діяльності.

Виклад основного матеріалу. Так, у своїй праці В. Клочков, на підставі системного аналізу законів та підзаконних актів України, юридичної літератури дійшов висновку, що крім органів державного контролю функціонують спеціальні органи державного нагляду, і ним було встановлено, що державний нагляд мало чим відрізняється від контролю, який здійснюється іншими органами державної влади [2, с. 204]. Але, якщо орган державного нагляду виконує контрольні функції як орган контролю, а в законі та підзаконних актах не передбачено спеціальних норм виконання загальнообов'язкових правил постійного, систематичного, предметного, спеціального нагляду за діяльністю не підпорядкованих ним органів або осіб з метою виявлення порушень законності, то у такого органу нагляду не повинно бути, а він має бути перейменований відповідно на орган контролю.

Крім того, за своєю юридичною природою державний нагляд є видом державного контролю із забезпечення законності, дотримання спеціальних норм, виконання загальнообов'язкових правил, що містяться у законах і підзаконних актах. Здійснення державного нагляду передбачає постійний, систематичний нагляд спеціальних державних органів за діяльністю не підпорядкованих ним органів або осіб з метою виявлення порушень законності.

Тому, органи державного нагляду, наділені надвідомчими повноваженнями, у межах своєї компетенції можуть вживати заходів впливу щодо об'єктів нагляду. До повноважень державних органів, що здійснюють нагляд, належать запобігання правопорушенням, їх припинення та притягнення винних осіб до відповідальності.

Отже, співвідношення понять «контроль» та «нагляд» слід розглядати в основному їх змісті: в їх функціях, повноваженнях, цілях та завданнях, методах роботи, різноманітності критеріїв, які є основою відмежування цих понять. Тому необхідно їх

чітко розмежовувати, оскільки «нагляд» за своїм правовим статусом і юридичною природою має бути на рівень вищим, ніж «контроль».

У зв'язку з цим і постає необхідність виокремити систему суб'єктів контрольно-наглядової діяльності у сфері містобудування через зазначені елементи.

Ми погоджуємось із позицією Р.С. Мельник, що система – це цілісний комплекс відмежованих, взаємопов'язаних і взаємодіючих один з одним елементів, який утворює особливу єдність із середовищем та є одночасно елементом системи більш високого порядку [3, с. 16–17]. Крім того, Р.С. Мельник дійшов висновку, що будь-яка система, у тому числі і система права чи система галуззі права, містить у собі певний набір зв'язків, які, з одного боку, об'єднують множинність у ціле, надаючи системі стійкий характер (ці зв'язки можна назвати системо утворюючими або зв'язками структури), а з іншого, – мають місце зв'язки організації, які дозволяють системі розвиватися, вдосконалюватися, тобто активно реагувати на зміни як всередині системи, так і зовні [3, с. 22].

Отже, особливістю суб'єктів контрольно-наглядової діяльності у сфері містобудування, що їх об'єднує, є їхня спрямованість підтримання повноцінного життєвого середовища, яка включає прогнозування розвитку населених пунктів і територій, планування, забудову та інше використання територій, проектування, будівництво об'єктів містобудування, спорудження інших об'єктів, реконструкцію історичних населених пунктів при збереженні традиційного характеру середовища, реставрацію та реабілітацію об'єктів культурної спадщини, створення інженерної та транспортної інфраструктури [4].

На підставі аналізу Законів України «Про основи містобудування» [4], «Про регулювання містобудівної діяльності» [5], «Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності» [6], «Про архітектурну діяльність» [7], «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» [8], «Про будівельні норми» [9], «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» [10], Постанови кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку здійснення державного архітектурно-будівельного контролю» [11] можна дійти висновку, що суб'єкти контрольно-наглядової діяльності у сфері містобудування слід класифікувати у дві групи: загальні та спеціальні .

Так, до загальних суб'єктів контрольно-наглядової діяльності у сфері містобудування слід віднести: Президента України, Верховну Раду України, Кабінет Міністрів України, місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування, судові органи та органи прокуратури.

У свою чергу, до спеціальних суб'єктів контрольно-наглядової діяльності у сфері містобудування слід віднести: центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування; центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері містобудування, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю.

Враховуючи виокремлену систему суб'єктів контрольно-наглядової діяльності у сфері містобудування перейдемо до послідовного розгляду їх повноважень у зазначеній сфері.

Контрольна функція Президента України зумовлена, з одного боку, необхідністю контролю за втіленням в життя рішень і актів самого глави держави, а з іншого – повноваженнями Президента стосовно підзвітних і відповідальних перед ним органів,

насамперед Кабінету Міністрів України та інших органів виконавчої влади.

Таким чином, Президент України має певні контрольні повноваження у сфері містобудування: забезпечення сталого розвитку населених пунктів з метою створення повноцінного життєвого середовища; удосконалення планування та забудови територій, забезпечення раціонального використання природних, матеріальних та енергетичних ресурсів; контроль за додержанням встановлених умов щодо резервування територій для житлового будівництва, інших державних і громадських потреб; забезпечення реконструкції та реставрації історичних будівель, охорони і збереження пам'яток історико-культурної спадщини, природного ландшафту; забезпечення дотримання затверджених генеральних планів забудови населених пунктів, іншої містобудівної документації під час вибору, вилучення (викупу) і надання земельних ділянок для містобудівних потреб; здійснення заходів щодо захисту життєвого середовища від шкідливого впливу техногенних і соціально-побутових факторів, небезпечних природних явищ; здійснення державного контролю за дотриманням містобудівного законодавства, державних стандартів, норм і правил під час здійснення містобудівної діяльності.

Виходячи з аналізу функцій Президента України, можемо зробити висновок, що функції Президента України – це провідні напрями впливу Президента України на суспільні відносини.

Парламентський контроль є найвищим видом державного контролю в Україні, що зумовлено статусом Верховної Ради України, яка є представницьким органом усього народу України, єдиним органом законодавчої влади в системі органів Української держави [13, с. 114]. В. С. Журавський, характеризуючи контрольну функцію вищого представницького органу України, розширив перелік дій, які входять до складу поняття «контроль» та коло підконтрольних суб'єктів: це передбачена Конституцією і законами України діяльність Верховної Ради України, утворених нею органів, обраних нею посадових осіб та народних депутатів України щодо отримання, вивчення, оприлюднення інформації про діяльність, рішення, правові акти інших органів і посадових осіб публічної влади, підприємств, установ та організацій і життя на основі цієї інформації передбачених Конституцією і законами України заходів реагування [14, с. 24].

С. В. Ківалов та М. Ф. Орзіх характеризують парламентський контроль як функцію і напрям діяльності суб'єктів парламентського контролю по його здійсненню, виділяючи окремо саме поняття «контроль». Під яким розуміють систему нагляду і перевірки процесу створення, функціонування, встановлення відповідальності за діяльність (бездіяльність), припинення повноважень об'єкту контролю [15, с. 68].

Так, відповідно до викладеного, а також до чинного законодавства Верховна Рада України здійснює наступні контрольні повноваження у сфері містобудування: приймає закони та підзаконні правові акти, які визначають правові, економічні, соціальні та організаційні засади містобудівної діяльності в Україні; планування територій на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях; контроль за дотриманням законодавства у сфері містобудування, державних стандартів і норм; контроль за дотриманням вимог щодо охорони культурної спадщини та збереженням традиційного характеру середовища населених пунктів тощо.

Відповідно до Закону України «Про основи містобудування» Кабінет Міністрів України має наступні контрольні повноваження у зазначеній сфері: визначає порядок здійснення державного контролю в містобудуванні, а також здійснює координацію діяльності органів виконавчої влади у сфері містобудування; крім того забезпечує

реалізацію містобудівної політики України; визначає порядок: розробки і затвердження державних стандартів, норм і правил у сфері містобудування, ліцензування певних видів господарської діяльності у будівництві, встановлення порядку проведення експертизи містобудівної документації та проєктів конкретних об'єктів; встановлює порядок надання вихідних даних для проєктування об'єктів містобудування [4].

Розглядаючи діяльність місцевих державних адміністрацій, то слід наголосити на контрольному повноваженні у зазначеній сфері діяльності, а саме: організація розроблення і подання на затвердження відповідних рад обласних містобудівних програм, схем планування території області; інформування населення про плани розміщення найважливіших містобудівних, промислових, енергетичних і транспортних комплексів; забезпечення охорони культурної спадщини; моніторинг забудови та іншого використання територій; участі у проведенні грошової оцінки земель державної власності в населених пунктах на території області (крім міст обласного значення); організація підготовки комплексних висновків щодо інвестиційних містобудівних програм; організація експертизи містобудівної документації для територій і населених пунктів області (крім міст Києва, Севастополя та обласних центрів) у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України; здійснення делегованих повноважень місцевих рад, пов'язаних з прийняттям в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів, у порядку, встановленому законодавством.

У свою чергу, органи місцевого самоврядування наділені наступними контрольними повноваженнями у сфері містобудування: визначення територій, вилучення (випук) і надання земель для містобудівних потреб відповідно до законодавства; забезпечення розроблення та затвердження схем планування територій, містобудівних програм відповідно області чи району; затвердження регіональних містобудівних програм; встановлення та зміна меж населених пунктів [4].

Судовий контроль у сучасній українській державі є характерною рисою діяльності її судової влади. Суди відіграють важливу роль у розбудові демократичної правової держави, є надійним гарантом додержання прав і свобод людини, забезпечення злагоди в суспільстві. В. М. Гаращук визначає, що судовий контроль — це заснована на законі діяльність судів з перевірки правомірності актів та дій органів виконавчої влади (державного управління), їх посадових осіб, відновлення порушених прав фізичних та юридичних осіб (підтримання режиму законності в державі та суспільстві в цілому), а в необхідних випадках — застосування до порушників правових санкцій [16, с. 249].

На думку В. Б. Авер'янова, сутність судового контролю можна визначити як використання судом своїх повноважень у разі встановлення факту, що державний орган здійснив незаконну, необґрунтовану або несправедливу дію чи ухвалення подібне рішення (акт) [17, с. 373].

У зв'язку з цим слід виділити особливості діяльності суду у здійсненні контрольних повноважень у сфері містобудування: 1) здійснюється спеціальним суб'єктом, який наділений судовою владою; 2) носить юрисдикційний характер; 3) здійснюється під час розгляду адміністративних, цивільних, кримінальних та інших справ, а також розгляду скарг та позовів осіб, які звернулися до суду; 4) предметом є перевірка доцільності, законності та обґрунтованості рішень або дій органів публічної адміністрації; 5) реалізується під час прийняття окремої ухвали, що має загальнообов'язкову силу [18, с. 119].

Враховуючи досліджуючу сферу діяльності, слід зазначити, що органи прокуратури спрямовують свою діяльність на здійснення заходів, спрямованих на дотримання вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності, будівельних норм, державних

стандартів і правил та ліцензійних умов провадження господарської діяльності, пов'язаною з будівництвом об'єкта архітектури [19, с. 72].

Наступним кроком є необхідність розглянути повноваження спеціальних суб'єктів контрольно-наглядової діяльності у сфері містобудування. Серед зазначених суб'єктів провідне місце належить Міністерству регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України (Мінрегіон України) як головному органу у системі центральних органів виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері будівництва, архітектури та містобудування [20].

Отже, Мінрегіон України наділяється відповідно Указ Президента України від 31.05.2011 № 633/2011 наступним контрольними повноваження у сфері містобудування, а саме: здійснювати повноваження центрального органу виконавчої влади з нормування у будівництві, стандартизації стосовно організації розроблення, схвалення, прийняття, перегляду та зміни національних стандартів у галузі будівництва і промисловості будівельних матеріалів; управління у сфері містобудівної діяльності шляхом планування територій на державному рівні, визначення державних інтересів для їх урахування під час розроблення містобудівної документації та ведення моніторингу за дотриманням законодавства у сфері містобудування; організаційне забезпечення з питань державної підтримки будівництва (придбання) доступного житла, формування житлового фонду соціального призначення, розгортання молодіжного житлового будівництва, кредитування індивідуальних сільських забудовників, реконструкції кварталів (мікрорайонів) застарілого житлового фонду та впровадження інфраструктурних проектів; підтвердження придатності будівельних виробів до застосування (видає технічні свідоцтва) та оцінки відповідності у визначеній сфері діяльності; галузеву експертизу науково-дослідних (науково-технічних) установ у галузях будівництва, житлово-комунального господарства та промисловості будівельних матеріалів; реєстрацію саморегульованих організацій у сфері архітектурної діяльності, вносити відомості про них до державного реєстру саморегульованих організацій у сфері архітектурної діяльності; технічне регулювання стосовно будівельних виробів, будинків і споруд, розроблення технічних регламентів; заходи щодо інженерного захисту територій населених пунктів від небезпечних геологічних процесів, прогнозування і запобігання їх розвитку, створення безперешкодного життєвого середовища для осіб з обмеженими фізичними можливостями та інших маломобільних груп населення [20].

Крім того, Мінрегіон України контролює дотримання замовниками, проектними, будівельно-монтажними організаціями та іншими учасниками інвестиційної діяльності нормативних документів і нормативів обчислення вартості будівництва об'єктів, що споруджуються із залученням державних коштів; діяльність саморегульованих організацій у сфері архітектурної діяльності, і, крім того проводить архітектурно-містобудівні конкурси; професійну атестацію виконавців робіт, пов'язаних зі створенням об'єктів архітектури; утворює та припиняє діяльність технічних комітетів стандартизації, визначає їх повноваження в галузі будівництва і промисловості будівельних матеріалів [20].

Серед спеціальних суб'єктів контрольно-наглядової діяльності у сфері містобудування нами було виокремлено Державну архітектурно-будівельну інспекцію України (Держархбудінспекція України), яка відповідно до Указ Президента України від 08.04.2011 р. № 439/2011 є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України,

входить до системи органів виконавчої влади і забезпечує реалізацію державної політики з питань державного архітектурно-будівельного контролю, контролю у сфері житлово-комунального господарства [21].

Особливу увагу діяльності даного органу нами вже зверталась увага у попередніх працях [22], тому зосередимо увагу на основних завданнях Держархбудінспекції України: здійснення в межах своїх повноважень державного контролю за дотриманням законодавства, стандартів, нормативів, норм, порядків і правил із зазначених питань; виконання дозвільних та реєстраційних функцій у будівництві, ліцензування господарської діяльності, пов'язаної зі створенням об'єктів архітектури; внесення Мінрегіону України пропозицій щодо формування політики із відповідних питань [21].

Отже, враховуючи позицію В. О. Ромасько щодо особливостей суб'єктів державного контролю у сфері будівництва [12, с. 14] та враховуючи предмет нашого дослідження, слід виділити особливості суб'єктів контрольно-наглядової діяльності у сфері містобудування, до яких слід віднести: складність та розгалуженість системи, оскільки даний вид діяльності здійснюється державними органами, які належать до різних гілок державної влади та їх посадовими особами; система не отримала чіткого законодавчого визначення; за повноваженнями суб'єктів контрольно-наглядової діяльності можна виокремити у дві групи: загальні та спеціальні; наявність владних повноважень; відокремленість; самостійність адміністративно-правового статусу.

Висновок. Отже, систему суб'єктів контрольно-наглядової діяльності у сфері містобудування нами класифіковано у дві групи – загальні та спеціальні, і їх дослідження сприятиме підвищенню ефективності діяльності державних органів контролю та нагляду у зміцненні законності та правопорядку, та створенні чіткої системи цих органів у сфері містобудування.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Ярмак Х. П. Адміністративно-наглядова діяльність міліції в Україні : монографія / Х. П. Ярмак. – О. : Астропринт, 2006. – 334 с.
2. Клочков В. Система органів державного нагляду та контролю (порядок створення та розмежування повноважень) / В. Клочков // Право України. – 2012. – № 2. – С. 204–207.
3. Мельник Р. С. Система адміністративного права України : моногр. / Р. С. Мельник. – Х. : Вид-во ХНУВС, 2010. – 398 с.
4. Про основи містобудування : Закон України від 16.11.1992 № 2780-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992 р. – № 52. – Ст. 683
5. Про регулювання містобудівної діяльності : Закон України від 17.02.2011 № 3038-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011 р. – № 34. – С. 1544. – Ст. 343.
6. Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності : Закон України від 14.10.1994 № 208/94-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1994 р. – № 46. – Ст. 411.
7. Про архітектурну діяльність : Закон України від 20.05.1999 № 687-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999 р. – № 31. – Ст. 246.
8. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності : Закон України від 05.04.2007 № 877-V // Відомості Верховної Ради України. – 2007. – № 29. – С. 1001. – Ст. 389.
9. Про будівельні норми : Закон України від 05.11.2009 № 1704-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2010 р. – № 5. – С. 125. – Ст. 41
10. Про ліцензування певних видів господарської діяльності : Закон України від 01.06.2000 № 1775-III // Відомості Верховної Ради України. – 2000 р. – № 36. – Ст. 299.
11. Про затвердження Порядку здійснення державного архітектурно-будівельного контролю : постанова Кабінету Міністрів України від 23.05.2011 № 553 // Офіційний вісник України. – 2011 р.

— № 40. — С. 27. — Ст. 1647.

12. Ромасько В. О. Державний контроль у сфері будівництва: адміністративно-правові засади : автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / В. О. Ромасько. — Х., 2010. — 19 с.

13. Цивільний контроль за діяльністю міліції: організаційно-правові питання : наук.-практ. посібник / за заг. ред. М. І. Іншина, О. М. Музичука, Р. С. Веприцького. — Х. : Харківський нац. ун-т внутр. справ, 2008. — 206 с.

14. Журавський В.С. Теоретичні та організаційно-правові проблеми становлення і розвитку українського парламентаризму : автореф. дис. ... доктора юрид. наук : 12.00.01; 12.00.02 «Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень»; «Конституційне право» / В.С. Журавський. — Одеса, 2001. — 36 с.

15. Ківалов С. Парламентський контроль в умовах державно-правової реформи в Україні / С. Ківалов, М. Орзіх // Юридический вестник. — 1999. — № 4. — С. 66—71.

16. Гарашук В. М. Теоретико-правові проблеми контролю та нагляду у державному управлінні : дис. ... доктора юрид. наук : 12.00.07 / Гарашук Володимир Миколайович. — Х., 2003. — 412 с.

17. Адміністративне право України. Академічний курс : [підруч.] : у 2 т. / [ред. колегія: В. Б. Авер'янов (голова) та ін]. — К. : Юридична думка, 2004. — Т. 1: Загальна частина. — 584 с.

18. Ромасько В. О. Державний контроль у сфері будівництва: адміністративно-правові засади : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Ромасько Віталій Олександрович. — Х., 2010. — 191 с.

19. Хряпінський А. П. Діяльність органів прокуратури щодо додержання законодавства у сфері містобудування / А. П. Хряпінський // Пріоритетні напрямки розвитку правової системи України : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Львів, 18—19 січн. 2013 р.). — Л. : Центр правничих ініціатив, 2013. — Ч. 1. — С. 71—73.

20. Про затвердження Положення про Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України : Указ Президента України від 31.05.2011 № 633/2011 // Офіційний вісник України. — 2011 р. — № 41. — С. 13. — Ст. 1665.

21. Про Положення про Державну архітектурно-будівельну інспекцію України : Указ Президента України від 08.04.2011 № 439/2011 // Офіційний вісник України. — 2011 р. — № 29. — С. 197. — Ст. 1247.

22. Хряпінський А. П. Адміністративно-правовий статус Державної архітектурно-будівельної інспекції України / А. П. Хряпінський // Право і Безпека. — 2012. — № 5 (47). — С. 110—116.